

איפה לארי דיוויד?

קיבלתי מכתב רשום, שאותו הייתי צריך לאסוף מבית הדואר הראשי בירושלים ששכן מאז ימי המנדט הבריטי ברחוב יפו. אולם הדואר מחולק לשניים, האולם המרכזי והאולם המשני. הגעתי למקום בשעות הבוקר המוקדמות ונכנסתי אל האולם המרכזי שהמה אדם. צעדתי הישר למכונה האלקטרונית שניצבה בכניסה והקיא מספרים ומשכתי לי מספר, ואחר כך חיפשתי מקום לשבת. ארבעים דקות אחר כך הופיע המספר שלי על אחד הצגים האלקטרוניים שמעל לדלפקים, ואני התרוממתי ממושבי וניגשתי לאשנב שאליו הופנית.

"אהה, מכתב רשום?" שאלה הפקידה, משום מה בפליאה. "זה לא כאן. זה באולם המשני." צעדתי לאיטי לאולם השני. הייתי בטוח שאצטרך לחכות שוב בתור, ומאוד התפלאתי להיווכח כי באולם הזה לא היו אנשים. מאחורי האשנב שמעליו נכתב "מכתבים רשומים" ישב פקיד משועמם, שלא התבייש לפהק בפרהסיה. סימתי את ענייני בתוך שתי דקות, ואז פרץ בי הכעס. חימה של ממש, וביקשתי לראות את המנהל. עשר דקות כמעט חלפו עד שזה שהתהדר בתואר "מנהל" ירד מהקומה העליונה וניגש אליי. "מה אני יכול לעשות בשבילך, אדוני?" שאל. לי היה ברור שהוא לא רוצה לעשות בשבילי שום דבר.

"תאמר לי, שאלתי, "כמה אנשים מגיעים לכאן כל יום כדי לקבל מכתב רשום?"

האיש הסתכל בי כלא מבין וזרק: "לא יודע. מאתיים, שלוש מאות..."

"אז אתה נותן למאתיים או שלוש מאות אנשים שמגיעים לאולם הראשי לקחת מספר ולשבת ולהמתין ארבעים דקות עד שהפקידה אומרת להם שמכתבים רשומים אפשר לקבל רק באולם השני?"

"אז מה אתה רוצה שאעשה?" שאל ה"גאון".

"מה אני רוצה שתעשה?!" ענית-שאלתי כמעט בצרחה. "אם תיתן לי חתיכת קרטון וטוש אני אסביר לך בדיוק מה אני רוצה שתעשה. ארבע מילים יפתרו את העניין. ואתה יודע מה? אני מוכן לעשות את זה בשבילך. מה אתה אומר?"
האיש הסתכל עליי כלא מבין.

"תצמיד מודעה על המכונה האלקטרונית בכניסה, זו שמנפיקה מספרים ותכתוב בה: 'מכתבים רשומים – באולם השני.' ואם אתה רוצה להיות נחמד במיוחד כלפי האנשים שאתה מחויב לשרת, אתה גם יכול להוסיף חץ הכוונה שמאלה."
"זו לא העבודה שלי," השיב המנהל החרוף. "תכתוב תלונה." כך זרק לעברי והלך משם כשהוא משאיר אותי רועד מכעס.

כשהגעתי הביתה כתבתי תלונה להנהלת דואר ישראל, וכמה שבועות אחר כך קיבלתי תשובה: "תודה על פנייתך. העניין נמצא בבדיקה". מאז לא שמעתי מהם.

חלפה כשנה ושכחתי מכל העניין. רק עוד חסר היה להם ששיבו לי במילותיו של אפרים קישון במצבים כאלו: "מר כץ מטפל בעניין".

עוד שנה חלפה, ואז קיבלתי שוב מכתב רשום שאותו הייתי צריך לאסוף מבית הדואר הראשי בירושלים. הגעתי לבניין הדואר בשעות הבוקר המוקדמות ונכנסתי אל האולם המרכזי, שהמה אדם. לקחתי מספר מהמכונה שניצבה בכניסה וחיפשתי לי מקום לשבת. עשרים וחמש דקות אחר כך הופיע המספר שלי על אחד הצגים האלקטרוניים שמעל לדלפקים. התרוממתי ממושבי וניגשתי לאשנב שאליו הופנית.

"אהה, מכתב רשום?" שאלה הפקידה, משום מה בפליאה. "זה לא כאן. זה באולם השני." שוב, לאיטי, ניגשתי לאולם המשני. הייתי בטוח ששוב אצטרך לחכות בתור, ומאוד התפלאתי להיווכח כי באולם המשני לא היו אנשים. מאחורי האשנב שמעליו נכתב "מכתבים רשומים" ישב פקיד משועמם, שלא התבייש לפהק בפרהסיה. סיימתי את ענייני בתוך שתי דקות, תוך תחושה של דז'ה וו. ואז נזכרתי: זה כבר קרה לי פעם. אותו זלזול מעצבן ואותו פיהוק של פקיד משועמם, הכול נשאר בדיוק כמו בשנה שעברה. הפעם פרץ בי הכעס בעוצמה שהייתה לפחות כפולה מזו של הפעם הקודמת. זו הייתה חמה של ממש. ביקשתי לראות את המנהל. כמעט עשר דקות חלפו עד שזה שכינה את עצמו "מנהל" ירד מהקומה העליונה וניגש אליי. לא להאמין. זה היה אותו בטלן נפוח מהשנה שעברה. הוא עוד כאן, וגם אני כאן. ושוב בזבזתי בגלל האידיוט הזה עשרים וחמש דקות מחיי. בזמן הזה יכולתי לכתוב את הסיפור הזה. "מה אני יכול לעשות בשבילך?" שאל, ושוב ברור היה לי שהוא לא רוצה לעשות בשבילי כלום גם הפעם.

"תגיד, אתה זוכר אותי?" שאלתי.

"לא".

"הייתי כאן לפני שנה".

"או קיי. אז?"

"גם אז נאלצתי להמתין יותר מחצי שעה עד שהגיע התור שלי לאסוף מכתב רשום, וגם אז נשלחתי לאולם המשני. תגיד, שנה שלמה לא הספיקה לך כדי להצמיד למכונת המספרים מודעה שתנחה את הקהל שצריך לאסוף מכתבים רשומים באולם השני?"

"מה אתה בדיוק רוצה ממני?" שאל האיש.

"ממך? שום דבר. במקרה שלך נראה לי שאין טעם לבקש משהו," אמרתי, וחשבתי לעצמי: כמה חבל שכל זה לא קרה ללארי דיוויד. אולי הוא היה יודע איך להבהיר ל"מנהל" הזה דבר או

שניים. אולי גם היה עושה מזה אפיזודה שהייתה נחרתת בזיכרון הקולקטיבי לדיראון עולם. חבל.

נהג מונית

יום ראשון, שלוש וחצי אחר הצהריים. אני עומד בשדרה השלישית בפינת רחוב תשעים ושתיים במנהטן שבניו יורק, ממתין למונית שירות שתאסוף אותי לשדה התעופה בניוארק, משם אני אמור לקחת טיסה לטולסה אוקלהומה. הטלפון שלי מצלצל. על הקו מישהו מחברת המוניות.

"צר לנו, אבל לא נוכל לאסוף אותך לשדה התעופה. כידוע לך מתקיים היום מרוץ מרתון בניו יורק, והנהג הודיע לנו שהוא אינו יכול לעבור מהצד שממזרח לשדרה החמישית לצד המערבי ולהגיע אליך."

"אז מה אני אמור לעשות?" שאלתי.

"קח מונית".

במשך כמעט ארבעים דקות נופפתי בידי למוניות חולפות, עד שהרגשתי שבקרוב הכתף שלי תתפרק.

בכל זאת, סוף סוף עצר לי מישהו, מונית ג'יפ צהובה עם נהג (איך אומרים כשרוצים להיות "תקינים פוליטית"?) אפרו-אמריקני. מכל מקום, נכנסתי למונית והצהרתי, "אני צריך לשדה התעופה בניוארק."

"שמונים דולר", ענה הנהג מבלי להניד עפעף. ידעתי שהמחיר מוגזם, אבל לא הייתה לי ברירה. גם לנהג ברור היה שהמחיר מוגזם ושלא הייתה לי ברירה. "או קיי" אמרתי.

"קפוץ פנימה". הוא אמר. "מתי הטיסה שלך?"

אמרתי לו.

"אין בעיה", הוא אמר, "אנחנו נגיע." והמונית שעטה קדימה.

נסענו ישר, ימינה, שמאלה, ישר, שמאלה, ימינה, וכך המשכנו עד שאיבדתי את הכיוון. נכנסנו לשכונה שלא הכרתי. "אני עושה קיצור דרך", הסביר הנהג. "אתה יודע, יש היום מרתון. זה מטורף מה שקורה היום בכבישים."

עלינו על איזה שהוא כביש ראשי של שכונה אחרת. ארבעה מסלולים. מימין ומשמאל חנו מכוניות, מימין ומשמאל בתי דירות, מאות דירות בכל בניין. הנהג עצר, חנה בחניה כפולה, השאיר את מפתחות הרכב במתנע, ובעוד המנוע פועל יצא מהמכונית ואמר, "אני כבר חוזר." עקבתי אחריו במבטי כשחצה את הכביש ונבלע בבניין ממול.

הטלפון שלי צלצל. על הקו הייתה בתי. "הי אבא! מה נשמע?"
סיפרתי לה בקצרה שנאלצתי לקחת מונית שעכשיו אני יושב בתוכה וממתין לנהג ושהרכב
חונה בחניה כפולה כשהמנוע פועל ושאני מקווה שלא יגיע שוטר.
"אולי האוטו בכלל גנוב," היא אמרה, מצחקת.
על זה לא חשבתי! עכשיו זה כבר נראה מאוד מוזר, חשבתי לעצמי. אולי באמת יש משהו במה
שאמרה.

"או קיי" אמרה בתי, "אני חייבת לרוץ. אתקשר שוב עוד מעט כדי לבדוק מה קורה איתך."
אמרה וניתקה את השיחה. חמש עשרה דקות עברו, והנהג לא חזר. מרגע לרגע גברה בי
הדאגה, ומחשבה קרימינלית עלתה במוחי. מה יקרה אם אקח את המונית ואנהג בעצמי לשדה
התעופה. האם יש בכלל סיכוי שמישהו יעצור אותי? בעודי מתלבט עם עצמי בבדיחות הדעת,
האפרו-אמריקני חזר כשבידו שקית נייר חומה. הוא הושיט לי אותה. "זה בשבילך."
"מה זה?"
"ארוחת ערב."

הבטתי בו בתימהון. "ארוחת ערב?"
"תפתח, תפתח," הוא אמר, שילב את ידית ההילוכים ושעט קדימה.
בתוך שקית הנייר מצאתי כריך פסטרמה מפואר ופחית של בירה.
"תודה," אמרתי, "לא היית צריך."
"לא, זה בסדר, לא קניתי את זה. זה הבת שלי הכינה לך."
"הבת שלך?"
"כן, היא גרה כאן. נכנסתי אליה לאכול ארוחת ערב..."
"לאכול ארוחת ערב?" נזעקתי. "ואני יושב כאן כל הזמן הזה באוטו ומחכה לך...?"
"אז התעכבתי כמה דקות, לא קרה שום דבר. קרה לך משהו? הנה, יש לך מה לאכול..."
"תגיד, אנחנו נגיע בזמן?"

"אל תדאג," הוא חיך אליי וחשף שני טורים של שיניים צחורות.
הטלפון צלצל וענית. על הקו הייתה הבת שלי. "הי אבא! יש חדש?"
יש חדש? רציתי לומר לה, כן, יש הרבה חדש. נהג מונית מטורף חטף אותי והלך לאכול עם
הבת שלו ארוחת ערב. יותר מעשרים דקות חיכיתי לו, יושב במכונית שמנועה פועל, ועוד
בחניה כפולה. הוא חזר, הביא לי סנדוויץ' פסטרמה מדהים ופחית בירה, וכל מה שאני יכול
לקוות עכשיו הוא שנגיע לשדה התעופה בזמן. המילים האלה עמדו לי על קצה הלשון, אבל
משהו לא ברור עצר אותי וכל מה שאמרתי לבתי בעברית היה, "כן, הכול בסדר, אנחנו בדרך
לשדה התעופה, אני רק חושש שלא נגיע בזמן לטיסה."

"נגיע, נגיע, מה אתה חושש כל כך? הבטחתי לך שנגיע, לא?" זרק לי האפרו-אמריקני בעברית צחה. חשבתי שאני מת. נדהמתי.

"מנין אתה מדבר עברית שכזו?" שאלתי.

"אשתי, זיכרונה לברכה, הייתה ישראלית. גרתי בתל אביב עשרים וחמש שנים. כשאשתי נפטרה לפני חמש שנים חזרתי לניו יורק."

מסקנה: העולם קטן. המקריות היא בלתי צפויה. אף פעם אל תאמרו משהו שאתם עלולים להתחרט עליו. על כך כבר אמר מישהו: אף אחד עוד לא הצטער על מה שהוא לא אמר.

דג נשיאותי

בסוף שנות השבעים הייתי חלק מצוות צילום של הערוץ הראשון של הטלוויזיה הישראלית שסיקר את פגישת הנשיא האמריקני קרטור עם ראש ממשלת ישראל מנחם בגין. מארחת האירוע הייתה השחקנית הנודעת אליזבט טיילור (שהאגדה ההוליוודית סיפרה על אודותיה שהיו לה עיניים סגולות), ובארוחה החגיגית שנערכה השתתפו כל המי ומי של העיר ניו יורק, חברי הקהילה היהודית המקומית ואנשי הממשל האמריקני. כל אחד מן האורחים שילם עשרת אלפים דולר כדי לקחת חלק באירוע.

כשנכנסתי לאולם שבו התקיים האירוע, ליבי פסק מלפעום. הכול סביבי נצץ. כוסות הקריסטל, צלחות החרסינה הסינית, המזלגות, הכפות, הסכינים וכפיות הכסף הטהור, מפות השולחן ומפיות האוכל מכותנה מצרית שקופלו בסגנון אומנותי יפני. הנברשות הענקיות הציפו את המקום באור נגוהות, ומלצרים במדים ריחפו בין האורחים כטווסים כחולים. המראה היה מושלם.

השולחנות שהוקצו לצוותי הטלוויזיה נמצאו בצידו האחורי של האולם, ואט אט הגיע האוכל. תחילה הוגשה המנה הראשונה, כבד אווז. וכדי שלא ייבש לנו חלילה החך, נלוותה למנה חליטת תה יסמין עדינה ומתקתקה. משם המשיכה הארוחה להפתעות אחרות שאינני זוכר, עד שלבסוף הופיעה מנת דג מפוארת ומעוטרת. בדחילו ורחימו בצעתי את הדג לאורך האדרה ונגסתי בו. הדג היה נורא. מימיי לא אכלתי דג שטעמו גרוע כל כך, גם לא בצבא. זה היה בלתי נתפס. כאן? ב"וולדורף אסטוריה", באחד המלונות היוקרתיים בעולם מגישים לאורחים דג שכדי לאכול אותו צריך לשלם עשרת אלפים דולרים? אם במקרה היה נקלע למקום מבקר מסעדות, הוא היה מגדיר את מנת הדג הזו במילה אחת – "שערורייה", או כמו שאומרים באנגלית, "סקנדל". סביר להניח שאותו מבקר גם היה מבטל את רישיון המלון להגיש אוכל בכלל.

ארבעים שנים אחר כך, אנחנו, כמה חבר'ה גמלאי צוותי תחנות טלוויזיה מקומיות וזרות שפעלו בישראל כל השנים, יושבים בבית קפה בירושלים ומעלים זיכרונות מהימים בהם היינו צעירים ויפים. כל אחד זורק זיכרונות מהעבר תוך אסוציאציות חופשיות. אחד החברים, צלם לשעבר באחת מרשתות הטלוויזיה האמריקניות, מתחיל לספר על המפגש שנערך במלון הניו יורקי "וולדורף אסטוריה" בין הנשיא קרטור למנחם בגין, שבו שימשה מארחת אליזבת טיילור וכל אורח שילם עשרת אלפים דולר תמורת הארוחה.

"אתה היית שם?" שאלתי אותו, "אני לא זוכר שראיתי אותך."

"טוב, אתה יודע, זה היה אירוע שבו נכחו מאות בני אדם. קל ללכת לאיבוד במקום שכזה. אבל אם גם אתה היית שם, אז יש לי אליך שאלה, תגיד, גם אתה אכלת את הדג המחורבן ההוא?"

זה היה הרגע שבו האמנתי לו שהוא באמת היה שם.

שניצל עגל

וינה. מישהו המליץ על מסעדת שניצלים ששמעה יצא והתפשט בעולם כולו, והייתי חייב לנסות. נאמר לי מראש שאי אפשר להזמין מקום במסעדה הזו, צריך להגיע ולהמתין. אז הלכנו לשם, רעייתי ואני. זה היה בראשית החורף, כשמזג האוויר בוינה מקפיא, והמארח שנראה יותר כמו שומר סף במועדונים ושככל הנראה שאב סיפוק אדיר מכך שהשיב ריקם פניהם של אורחים כמונו, אמר, "תעשו סיבוב של ארבעים דקות ותחזרו. יהיה לכם שולחן." הוא לא הוסיף את מה שהתכוון לומר באמת, "אם עד אז תישארו בחיים בקור הזה." עשינו סיבוב וחזרנו. נשארנו בחיים. קיווינו שנצליח להפשיר. כשנכנסנו למבואת המסעדה, מצאנו את עצמנו ניצבים מול קיר ענק שהוצמדו אליו מאות תמונות שצולמו מאז שנפתחה המסעדה בשנת 1906. בתמונות נראו בעלי המסעדה בחברתם של שועי עולם.

הסתכלתי סביב, ומיד אמרתי לרעייתי, "חסרה כאן תמונה." "איזו תמונה? מה פירוש? על מה אתה מדבר?" שאלה רעייתי. "ואיך אתה בכלל יודע שחסרה כאן תמונה?"

"אני לא רואה כאן שום תמונה עם אדולף היטלר, והוא היה אוסטרי, את יודעת. אין מצב שהוא לא אכל כאן בזמן כלשהו. הוא בטח היה כאן גם אורח כבוד." "זה בחדר הפנימי, היכן שאנחנו עורכים לו בכל שנה מסיבת יום הולדת", זרק לעברי בסרקזם מופגן מלצר שחלף מאחורינו וקלט את שאמרתי לרעייתי (אנחנו מדברים בינינו באנגלית).

סובבתי את ראשי כדי לראות מי המדבר. האיש היה סמוק מכעס ונראה היה שנעלב עד עמקי נשמתו. לא היה אכפת לי, עדיין סבלתי מהקור שאליו נשלחתי קודם. "איפה, אמרת?"
אגב, אם כבר באמת מדברים על השניצל, הוא היה אלוהי. (אבל לא כמו של אמא שלי, השניצלים שלה היו טובים יותר.)